

Anayasa Mahkemesi Önceki Tarihli Mahkeme Kararında Esas Alınan Hükmün Kısımları İptal Edilmiş Olmasının Anayasal Hakların İhlali Edilmediği Hususunda Karar Verdi

22 Tem 2016

Anayasa Mahkemesi, yakın bir zamanda, önceki tarihli bir mahkeme kararına ilişkin yasal dayanağın iptal edilmiş olması nedeniyle bağı vurucunun anayasal hakların ihlali ettiği iddiasını deşerlendirdi. Deşerlendirme sonucunda Anayasa Mahkemesi, bağı vurucunun hakların ihlali edilmediğine karar verdi. Söz konusu kararda, Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararların geçmişine etkili olamayacağı ve önceki tarihli mahkeme kararların mülkiyet hakkının belirliliği gibi meşru bir amaca yönelik olarak verildiğine hükmedildi. Anayasa Mahkemesi ayrıca, bağı vurucunun anayasal hakların gecikmeli olarak ileri sürmesinin hakkaniyet gereği olarak mülkiyet hakkının kaybetmesine yol açtığını belirtti. Bağı vurucu, 1956 yılında babasından kendisine miras yoluyla taşınmazlar intikal ettiğini; ancak bu taşınmazlar üzerinde 1970'li yıllardan beri gecekondular ("Gecekondular") inşa edildiğini ileri sürmüştür. Gecekondular sahipleri 2001 yılında olağanüstü zamanaşımı süresince taşınmazların zilyetliğini ellerinde bulundurdular. gerekçesiyle bağı vurucu aleyhine dava açmışlardır. Mahkeme, 2003 yılında, Gecekondular sahiplerinin bağı vurucunun mülkiyet hakkının ihlali etmediklerine hükmetmiştir.

4271 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 713. Maddesi uyarınca maliki tapu kütüğünden anlaşılamayan ve yirmi yıl önce ölmüş veya hakkında gaiplik kararı verilmiş olan bir taşınmaz davasız ve aralıksız olarak yirmi yıl süreyle ve malik sıfatıyla zilyetliğinde bulunduran kişi, o taşınmaz üzerindeki mülkiyet hakkının tapu kütüğüne tesciline karar verilmesini isteyebilir. Anayasa Mahkemesi, bu hükümden "ölmüş ya da..." ifadesini çıkartarak 2011 yılında hükmü kısımları iptal etmiştir.

Bağı vurucu, 2013 yılında, mahkemenin eski tarihli kararında kullandığı hukuki dayanağın kısımları iptal edilmiş olması nedeniyle mahkeme kararının mevcut kendisinin anayasal hakların ihlali eder nitelikte olduğunu ileri sürmüştür.

Anayasa Mahkemesi, mülkiyet hakkına ancak kamu yararı nedeniyle ve kanunla sınırlandırma getirilebileceğini belirtmiştir. Bunun yanında, Anayasa ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, devlete genel yarara uygun olarak "mülkiyetin kullanımı kontrol" yetkisi vermiştir.

Anayasa Mahkemesi, aşağıda yer verilen sebeplerle, 2011 yılında madde 713'ün kısımları iptal edilmiş olması nedeniyle bağı vurucunun mülkiyet hakkının ihlali etmediğine hükmetmiştir:

- Anayasa'nın 153. Maddesi uyarınca, Anayasa Mahkemesi'nin iptal kararları geçmişine etkili olamaz.
- 2003 tarihli mahkeme kararı, madde 713'te öngörülen zamanaşımı süresini uygulamak yoluyla mülkiyet hakkının belirliliğini sağlamaya çalışması gibi meşru bir amaca hizmet etmektedir.
- Bir kişinin mülkiyet hakkının sınırlandırılması halinde, elde edilmek istenen kamu yararı ile bireyin hakları arasında adil bir denge gözetilmelidir. Anayasa Mahkemesi, bağı vurucunun miras devralma hakkının 46 yıl boyunca, gecekondular sahipleri aleyhine dava açma hakkının ise 26 yıl boyunca kullanılmayarak Dava konusu taşınmazın mülkiyetini kaybetmesi nedeniyle, mülkiyet hakkının gerektirdiği adil dengenin bozulmadığı sonucuna ulaşmıştır.
- Anayasa Mahkemesi'nin 10 Aralık 2015 tarihli ve 2013/604 bağı vuru numaralı karar 29593 sayılı ve 14 Ocak 2016 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Anayasa Mahkemesi kararının tam metnine bu [link](#)ten ulaşabilirsiniz.

Related Attorneys

- [BURAK BAYDAR](#)

Moroglu Arseven | www.morogluarseven.com